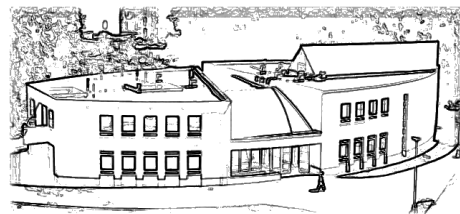

sborový list

OBČASNÍK SBORU CÍRKVE BRATRSKÉ V PARDUBICÍCH

10-11/2018

*Každý dům někdo staví,
ten, kdo postavil vše, je Bůh.*

Žid 3:4

*Boží požehnání do dalších dnů a vše nejlepší
přejeme všem bratřím a sestrám, kteří oslaví
své narozeniny v listopadu a prosinci.*

*Den v tvých nádvořích je lepší než ti-
síce jinde; vždyť Hospodin Bůh je štít
a slunce, Hospodin je dárce milosti a
slávy, žádné dobro neodepře těm, kdo
žijí bezúhonně.*

Ž 84,11-12

SBÍRKY			
07.10.2018	5210 Kč	04.11.2018	3815 Kč
14.10.2018	8008 Kč	11.11.2018	4445 Kč
21.10.2018	3237 Kč	18.11.2018	5788 Kč Diakonie
28.10.2018	12010 Kč	25.11.2018	6691 Kč

Akce v prosinci

2. 12.	9:30	Dětská adventní slavnost
3. 12.	17:00	Seniorklub - beseda s arch. M. Petráněm
	18:00	Pracovní sejití starších sboru
9. 12.	9:30	Bohoslužba, večeře Páně, požehnání dětí
	12:00	Společný oběd seniorů a mládeže
10. 12.	16:00	Sejití volební komise pro volby do staršovstva 2019
18. 12.	18:00	Alfy na téma "Jak prožít život naplno? Každý je zván!"
20. 12.	20:00	Modlitební sejití starších sboru
24. 12.	23:00	Štědrovečerní bohoslužba
25. 12.	9:30	Bohoslužba na Boží hod
28. 12.	14:00	Svatební bohoslužba Matouše Kalvacha a Kaytlyn Helms
6. 1. 2019	17:00	Tříkrálový koncert Bona Nota

SILVESTROVSKÉ POSEZENÍ V KAVÁRNĚ

Pondělí 31. prosince v 19 hodin.

Zveme k neformálnímu zakončení roku 2018 v Arše. Vstupenkou je dobrá nálada, ale přineste s sebou i něco na společný stůl - na zub i do skleniček.

Irena a Martin Hambálkovi

Manželské večery

Od **15. 2. 2019** zveme zájemce na kurz „Manželské večery“
Informace u Radka a Dáši Kalenských

Úvodník

Vyvrcholením listopadu 2018 byl víkend oslav dvaceti let naší modlitebny, ke kterým se i vrací tento Sborový list. Archa ukazuje k Noemovi a příběhu o obnově světa. Otevřeme proto i toto číslo krátkým zamyšlením nad Noeho vírou.

Ale Noe našel u Hospodina milost. (Gn 6:8, ČEP)

„Chci, abys byl můj a abys žil život víry.“ Boží milost začíná oslovením člověka. Najednou je tu. Bůh k Tobě promluví. Přijmeš ji? Budeš žít z víry?

„Noe věřil, a proto pokorně přijal, co mu Bůh oznámil a co ještě nebylo vidět, a připravil koráb k záchraně své rodiny. Svou vírou vynesl soud nad světem a získal podíl na spravedlnosti založené ve víře“. (Žd 11:7, ČEP)

K Boží milosti přichází lidská odpověď. Víra a důvěra. „Ano, chci být Tvůj!“

Bůh pak otevírá oči. Noe díky Bohu viděl to, co mělo přijít. Zatímco jeho sousedé žili v nevědomosti, ohrožení zevnitř, sami sebou. Člověk na to nemá, aby čelil tomu, co sám rozpoutává. Nemá na to, aby se změnil.

Noe se odlišil od svého okolí a pustil se do stavby zdánlivě nesmyslné. Hotová kocábka, stojící uprostřed pustiny, připravená nést život do jeho další etapy, byla součtem tesařova umu a jeho víry.

Jako pěst na oko působil paradox lodi na vyprahlé zemi odsouzené k odumření. Nešlo si ji nevšimnout. Každému, kdo na ni pohleděl, bylo jasné, že její stavitel je buď bláznem, nebo člověkem neotřesitelné naděje. Přesto se nalodila jen jedna rodina.

Koráb se stal jedinečným předobrazem Ježíše. Ukrýt se v Kristu uprostřed potopy Božích soudů, znamená být vytržen a zachráněn. To je jádro evangelia. Bereme ho vážně? Noe nebyl ospravedlněn pro své skutky, ale pro svou víru.

Víra je divem Boží lásky. Je to Jeho veliký dar.

Jan Macek

Divadelní představení
„Biblický příběh Noemovy archy“
žáků 3. třídy ZŠ NOE
na slavnosti 20 let Archy
v pátek 23.11.2018

Slavnost k 20.výročí Archy

Výročí dvaceti let Pardubické modlitebny bylo připomenuto o víkendu 23.-25. listopadu 2018. V pátek v pět hodin oslavy odstartovala prezentace o Arše a sboru určená politické reprezentaci, médiím a ekumeně. V sobotu odpoledne následoval den otevřených dveří pro širokou veřejnost. Vrcholem oslav pak byla, jak tomu v křesťanském společenství má být, nedělní bohoslužba. Po společném obědě víkend zakončilo ještě jedno shromáždění, které se neslo v duchu vděčnosti Bohu a vzpomínek na stavbu.

Archa byla po celou dobu decentně a vkusně vyzdobena. V malém sále bylo pro všechny návštěvníky připraveno několik panelů mapujících historii stavby a podávající přehled aktivit sboru.

Páteční program moderovalo duo Jiří Černík s Markétou Chmelovou. Kazatel sboru Martin Tabačan představil v úvodu Archu nejen jako stavbu, ale především jako společenství lidí, kteří se scházejí kolem Krista. Následovali krátké zdravice politiků, paní senátorky Miluše Horské a náměstka hejtmána Pardubického kraje pana Romana Línka. Oba popřáli Arše dlouhé trvání až „do soudného dne“.

Pak už přišla na řadu prezentace aktivit našeho sboru, postupovalo se od nejmenších po nejstarší. Bylo zdůrazněno, že člověk každého věku má ve sboru kam přijít. Za školu Noe vystoupila paní ředitelka Lenka Macháčková. Děti třetí třídy pod vedením paní učitelky Evženie Čermákové sehráli krásné představení na motivy biblického příběhu o potopě světa. Jednotlivé výstupy byly proloženy několika písněmi. O Awaně a dorostu promluvil Radek Kalenský. Mládež představila Petra Jindrová, Martin Hambálek misijní projekty: podporu dětského domova Obnovlenie na Ukrajině a o Alfa kurzy, senior klub a Elim Vladislav Lukáš. V návaznosti na to starosta městského obvodu Pardubice II Radek Hejný poděkoval právě za práci senior klubu.

Krátce promluvil i nečekaný host, jeden z architektů naší modlitebny, *Miloslav Kováč*. Zavzpomínal na nečekané vítězství v architektonické soutěži, spolupráci s druhým architektem Jánem Komrskou a zakončil, překvapivě, omluvou a prosbou za odpuštění za všechny nedokonalosti stavby. Ujistil, že plánoval srdcem a dělal, co považoval za nejlepší.

Večer zakončil krátkým koncertem komorní orchestr Bona nota. Hosté se ještě mohli zdržet u bohatého rautu.

V sobotu byla mezi druhou a šestou hodinou Archa otevřena veřejnosti. Br. Lukáš s manžely Hambálkovi mohli zde představit život sboru a odpovídat na otázky asi 40 hostů.

Sobota 24.11- Den otevřených dveří - Hosté

Nedělení kázání bylo svěřeno hostu a bývalému kazateli Pardubického sboru Tomáši Holubcovi. Br. Holubec zakončil sérii kázání na téma „Malá víra“ textem z Matoušova evangelia 9:9-13. Ježíšovu návštěvu Zachea a jeho stolování s hříšníky položil jako vzor i pro náš sbor. Jsme jako sbor otevření hříšníkům? Nejsme jen „muzeem svatých“, které vkládá na hříšníky břemena? Lidé nemusí nejprve vyčistit svůj štít, aby mohli přijít k Ježíši. Naopak. Ježíš nejprve celníka zavolal a byl s ním. Kázání bylo ilustrováno fotkou kostela, na kterém byl vyvěšen nápis „Sinners Welcome“ (Hříšníci vítějte). Je taková Archa? Není třeba ji proměnit?

Odpolední program dostal nadpis „Vděčné odhlédnutí“. Bylo to ohlédnutí za 20 lety existence Archy a oslava Boha za dobré vedení, i skrze obtížné situace. Shromážděním provázel Petr Kotas. Tomáš Holubec zavzpomínal na jedné straně obtížné momenty stavby, kdy chyběly finance a dokonce bylo nutné jednat s exekutory, na druhé straně na ty pozitivní, jako byla spolupráce s br. Vopelákem a dalšími. „Každé Boží dílo má tři fáze: nemožné, těžké, je to hotovo,“ zakončil citátem.

Architekt Ján Komrška se podívoval nad Žalmistovou touhou po Bohu, kterou spojil s pobýváním v Hospodinově Chrámu (Ž 84). Zavzpomínal také na rychlou a účinnou pomoc bratří z našeho sboru při stavbě modlitebny na Cukrové, „Pravou pomoc od Hospodina“. Pavel Lukáš připomněl Hermana Wadera (†2014), německého výrobce hraček, který založil nadaci na podporu církevních staveb a notnou měrou podpořil také projekt Archy. Vyzdvihl jeho příklad obětavosti, sociálního citění a pokory.

Pavel Javornický, který Pardubický sbor administroval po třináct měsíců po odchodu Holubcových, zavzpomínal na tuto službu. Zakončil veršem Ž 84:10: „Ty jsi štít náš, Bože, pohled, na tvář svého pomazaného rač shlédnout.“ Pavel Černý, někdejší předseda Rady Církve bratrské, se vrátil k textu J 20:21, na který kázal při otvírání Archy před dvaceti lety. „Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ Jako Kristus byl poslán od Boha, posílá nás. Církev má existovat pro druhé, pro společnost. Vzdal díky za všechny, kteří plnili toto poslání, když Archu stavěli. Nakonec se obrátil do budoucnosti s nadějným výhledem, že církev založená na skále, Kristu, brány pekla nepřemohou. Kameraman stavby, Dušan Beníšek, shrnul vděčnost za Boží provázení při stavbě modlitebny do slova „Immanuel“, Bůh s námi.

Nakonec následovala tři svědectví těch, kdo do sboru vstoupili až po výstavbě budovy. Hana Černíková vzpomínala, jak do Archy mohla postupně přijít ona a její rodina. Jakub Horák, který je ve sboru osm let, přišel do sboru díky své mamince, která zde mohla najít útěchu během těžkého období. Martina Peterová přišla do sboru díky English campu mládeže. Při návratu z ročního pobytu v USA měla obavy, zda se ve sboru bude cítit tak doma jako před rokem. Nyní může ale znovu potvrdit, že společenství Archy je pro ni rodinou. Shromáždění bylo zakončeno společně pronesenou modlitbou Páně a požehnáním.

Na závěr bych rád poděkoval všem, kteří se podíleli na přípravách celého víkendu. Všem, kdo připravovali občerstvení, obsluhovali, uklízeli, zvučili, zpívali, hráli, i těm, kdo přispěli do programu promluvou či ho pomohli jinak realizovat.

Především Bohu pak patří díky, jak bylo mnohokrát zopakováno během tohoto víkendu, za to, že jsme mohli oslavit už dvacet let existence nové budovy. Kéž nám požehná i ta léta příští. Kdo ví, třeba tu Archu ponechá až do svého soudného dne.

Jan Macek

T. Holubec

L. Vopelák

J. Komrška

P. Lukáš

P. Javornický

P. Černý

Nedělní pobožnost a odpoledne vděčnosti v Arše

Cesta z Perštýnské ulice do Polabin

Sbor CB v Pardubicích byl od 1.ledna 1989 ustaven jako samostatný sbor se stanicemi Chrudim, Proseč, Kvasín.

Sbor měl od r. 1970 svou modlitebnu v Perštýnské ulici, která však již na začátku 90. let svou kapacitou nestačila potřebám sboru a počtu návštěvníků nedělních bohoslužeb.

Proto v r.1995 začíná odvážná cesta sboru
z Perštýnské ulice v centru města do Polabinského sídliště.

JAKÁ BYLA TATO CESTA

možná zjistíte z následujících několika vybraných vzpomínek br. Ladislava Vopeláka, vedoucího stavby Archy, a kazatele Tomáše Holubce, který v této době působil v našem sboru.

✿ 1995 ✿

„... v měsíci září roku 1995 byl proveden první výkop pro mohutné základy našeho Sborového domu Archa v Pardubicích. Byl to první krok ke vzniku nové, větší modlitebny, který jsme učinili s Boží pomocí po čtyřletém modlitebním zápase pardubického sboru a nezbytné přípravě stavby.“(LV)

„Výkop pro základy Archy začal v tichosti, bez okázalých formalit, jako kdysi Noe začal stavět archu. Nechtěli jsme zahajovat stavbu s nějakou pompou a okázalostí, nezdálo se nám to přiměřené. A vlastně víme i z evangelií, že Boží království často začíná růst nenápadně, nepozorovaně a jednoho dne je tu,“ řekl kazatel Tomáš Holubec po prvním výkopu tehdy ještě na louce zarostlé lebedou, na níž po třech letech již stála Archa.

✿ 1996 ✿

Náš sbor procházel velkou zkouškou: ... Nedělní pobožnosti se konaly v pronajatém sále, ale ten byl určen k demolicí. Již nepostačující stará modlitebna, ve které se konaly biblické hodiny, výuka dětí a mládeže, a kde bydlela rodina kazatele Tomáše Holubce, byla na prodej, neboť jsme potřebovali další peníze na stavění. Včasné dokončení Archy bylo za této situace klíčové. Pardubický sbor se modlil, organizoval brigády, zabezpečoval pravidelné bohoslužby i ostatní aktivity živého sboru. Učinil tak krok veliké víry a připravoval se na sborový život v novém prostředí, na život nových perspektiv. ... Tato víra je dar Boží, nikoliv lidský výkon, kterým bychom se mohli chlubit.(LV)

Hned v r.1996 se objevují protestní dopisy obyvatel sídliště.

Ale příslušné úřady potvrdily původní stavební povolení a tak 1.překážka byla odstraněna!
= **od protestů ke svědectví** =

Archa už měla své konečné obrysy a poutala na sebe pozornost. Lidé se zastavovali, aby se o stavbě něco dozvěděli. Zajímala je především hlavní myšlenka stavby. Odpovídali jsme jim rádi, poskytli nám příležitost ke svědectví. Posluchačům „kteří nikdy nečetli Bibli, ne navštívili kostel a žijí v představě, že v kosmickém věku už nelze věřit v Boha.... K našemu svědectví jsme však měli velký vzor muže ... „Ale Noe našel u Hospodina milost.“ Gn 6:8. Noemova archa je tedy symbolem Boží ochrany a spásy. Obojí chce připomínat i Archa v Polabinách.“(LV)

✿ 1997 ✿

Na novoroční bohoslužbě br. Holubec řekl: „*Pochopil jsem za dobu stavby, jak úžasně spojuje společný cíl, který je podle vůle Páně. Stavba Archy nás spojila v modlitbách, rozhovorech, v dávání a obětování peněz, i času. ... Je nám křesťanům svěřeno veliké poslání soli a světla, máme k dispozici i mocné nástroje, je s námi veliký Pán, a proto se postavme k společnému životu víry opravdu čelem - podle slova, které nám Bůh dal na tento rok: Neboť Bůh nám nedal ducha bázlivosti, nýbrž ducha síly, lásky a rozvahy.*“

O roku 1997 br. Vopelák napsal ...

... „*byl to rok plný zvrátů, obtíží, testů naší víry, rok obětování a očekávání.*“ ...
„*Boží milost se ukázala v celé své velikosti a v okamžiku naší opravdové nouze. Uvědomili jsme si, že s námi Hospodin činí veliké věci, že se přibližuje změna našeho údělu, že dokončením Archy se zcela změní náš sborový život.*“ ...

Připomeňme si také pomoc v nouzi v prosinci 1997 od Waderovy nadace, o níž br napsal: „*Šek jsme si postupně prohlíželi se zatajeným dechem. Bylo nám jako ve snu. Vydatná pomoc přišla v pravý čas. Děkovali jsme hostům, především pak Pánu Bohu, neboť on byl strůjcem této pomoci v naší opravdové nouzi.*“

✿ 1998 ✿

Ve Sborovém listě 1-2/98 jsme z pera kazatele T.Holubce mohli číst :

“*Stále máme výrazně méně peněz, než potřebujeme na dokončení, a přesto stavba pokračuje a vždycky se v pravý čas objeví pomoc. Nechceme si stýskat, protože jsme mnohokrát zažili Boží věrnost. ... Co však musíme znát je, že záleží na každé přimluvné modlitbě, každém daru a příspěvku a každé ochotné ruce.*”

O létě 1998 br. Ladislav Vopelák ve své vzpomínce píše:

„*Přichází zlomový okamžik. Rodina kazatele Tomáše Holubce opouští dosavadní domov v Pernštýnské ulici a ujímá se odpovědného úkolu první posádky rozestavěné Archy. Čeká ji služba v novém prostředí vysokých obytných domů, v sídlišti, kde dosud žádná církevní stavba nestojí. ... dvojí úloha pastýře sboru, totiž úloha kazatele a úloha aktivního účastníka budování nemalé modlitebny, vyžadovala velké pracovní nasazení.*“

Po pěti letech příprav včetně každodenních modliteb a tříleté usilovné práce, Božích zázraků pomoci a ochrany byla slavnostně otevřena 29. listopadu 1998 nová modlitebna.
--

Archa se zaplnila do posledního místečka. Pardubický sbor prožíval památný den. Slavnostní shromáždění vedl pastor sboru Tomáš Holubec:

... “*dnes slavnostně otevíráme tento sborový dům, aby v něm mohla být vzdávána Bohu chvála a čest, a aby z něho mohli mít všichni lidé nějaký prospěch a užitek.*“ ...

„*Bylo to nemožné na počátku, bylo to těžké během té doby a je to radostné dnes. ... A to, co bych chtěl říct v pohledu do budoucna je, že první půlka naší představy, naší vize, kterou jsme v srdci nosili, se naplnila. Totiž, že tento dům je otevřen, ale ta druhá je teprve před námi. Rádi bychom zde vybudovali skutečnou základnu křesťanské služby a misie směrem k lidem, kteří žijí kolem nás, kteří žijí často v neřešitelných problémech a v neřešitelných vztazích. Často i ve všelijakých existenčních problémech a nejednou v úplném osamocení a bez naděje. Věříme, že právě k takovým lidem nás bude Pán Bůh posílat.*“

Současně br. Holubec vyjádřil přesvědčení: „Naplnila se naše vize, ale bude pokračovat. Protože když Pán Bůh staví na zemi domy, tak nikdy nestaví jen z cihel, ale vždy staví z lidských životů a z lidských srdcí svůj chrám.“

Cestu z Perštýnské ulice do Polabin končíme vyznáním br. Vopeláka:

„V údivu jsme se ptali - a ptáme dodnes – co jsme to za sbor, Hospodine, Pane náš, že na nás pamatuješ? Daroval jsi nám nový stánek, abychom se pod jeho střechu všichni vešli a ještě mohli pozvat nové lidi. Proto jsi nás přivedl na neobdělané pole, na sídliště a vybavil nás věcmi a možnostmi, o kterých se nám ani nesnilo. ...

Z celé dlouhé cesty, na jejímž konci je Archa, nám vyplynulo jedno poznání: Nebyla to naše moudrost, naše moc, naše svatost ani naše nadšení. Byla to tvoje moc, Bože, byla to tvoje milost, že jsme při stavění dospěli k cíli. A to je ten paradox tvé milosti, že si povoláváš slabé a pak jim pomáháš, zmocňuješ je, dáváš jim sílu.

Díky, že jsi nás neopustil, díky za Archu!

z článků br. Ladislava Vopeláka, zveřejněných v SL připravila Dagmar Kalvachová-Pol.

Společně na cestě k naději = motto společenství Archy

Možná si při ohlédnutí za 20 lety od otevření Archy můžeme položit otázku:

Naplnila se a plní se druhá vize, o které jsme slyšeli před 20lety při otevření modlitebny?

Při příležitosti 10. výročí Archy čas sedmi let od 2001-2008 br. kazatel Samuel Jindra nazval **Sedmi lety zázraků**. „Při psaní těchto řádků mám před sebou stoh osmi diářů. Představují osmdesát osm měsíců strávených v Arše. Pokud byste se mě ptali, jak bych hodnotil tento čas, nad odpovědí bych neváhal: velmi dobrý. ... Děkuji Bohu, že Archa není nevládným kostelem, který se jednou za týden otevře pár lidičkám. Během roku to bývá přes šest set akcí, za sedm let více než čtyři tisíce... Naším cílem nejsou čísla. Ale někdy číslem můžeme vyjádřit, co je zázrak....

To nejpodstatnější, čeho je Archa mlčenlivým a trpělivým svědkem, nelze plně popsat. Modlitby vyjadřující hledání Boha, zpovědi, rozhodnutí vydat se na další úsek následování Krista... Pokud mi nebeský Otec dopřeje u něčeho takového být, raduji se z toho. Proměna člověka z moci Božího Ducha je zázrak. Právě kvůli tomu byla Archa vybudována. Díky Bohu, že je domem modlitby. Dává mi to naději, že bude také nadále místem zázraků.“

„Archa je domem pro setkávání s Bohem. Je chrámem. A chrám je podle profesora Jana Hellera „předpolím nebe – je zde proto, abychom se naučili s Bohem setkávat přímo a osobně“. Architekti sakrálních staveb připomínají, že „chrám je střechou nejen nad našimi hlavami, ale i nad naší duší, nad liturgií,“ to znamená například nad modlitbou, večerí Páně, Božím slovem, zpěvem či křtem.

Archa stojí na sídlišti v Polabinách jako jediná církevní stavba a má dostatečně velké vstupní dveře pro každého, kdo hledá záchranu. Děkujeme Bohu za Archu. Ale vezme, že Archa není tím pravým, duchovním, svatým chrámem Božím. Pravým chrámem je církev a každý jednotlivec, který věří; jeho tělo i srdce je chrámem Ducha Svatého.“ br.Vopelák

A znovu cituji ještě br. Samuele Jindru - před pěti lety: „Archa je dnes v našem městě známá jako místo, kde se toho hodně děje – pro děti i pro dospělé, pro mládež i seniory. Prakticky každý den se tu konají různé větší či menší akce, pravidelné i mimořádné, často je Archa místem konání velkých setkání. ... Archa dnes není jen dům, ale společenství zahrnující mnoho úžasných lidí mimořádně obětavých, tvořivých a oddaných Bohu. Jim patří naše vděčnost, že v Arše prakticky realizují lásku k Bohu a k lidem.“

S pokorou a vděčností vyznáváme, že Pán Bůh se k nám přes naše slabosti a různé nevěrnosti přiznává. Jsme vděční:

- že po celých 20 let smíme v pokoji bez pronásledování v Arše uctívat, chválit Boha, naslouchat a přemýšlet o Božím Slově, modlit se. A také především žít křesťanskou víru jako každodenní vztah s Bohem. Společná setkání při bohoslužbách, vyučování nebo jiných aktivitách jsou vyznáním naší víry.
- za všechny bratry a sestry, kteří skrze naše osobní svědectví nebo skrze jiné aktivity nebo dokonce sami přišli a zůstali s námi, a mohli se tak v Arše setkat s Ježíšem. Radujeme se, že Bůh oslovuje mladé, starší i staré lidi a různým způsobem je přivádí do našeho společenství a k poznání Jeho samého jako Boha a Spasitele i Pána života.
- že služba dětem, která byla vždy součástí bohoslužeb církve, se mohla od roku 1999 rozšířit o klubovou činnost Awana. Věříme, že to co mohou děti přijímat v besídkách i Awaně již od útlého věku, může Pán použít v jejich životě kdykoliv tak, aby se v Pánu Ježíši mohly stát také dětmi nebeského Otce.
- že se na dorostu neschází jen děti „sborových“ rodičů, ale i jejich kamarádi z rodin, kde Boha neznají a ani se o Něk v rodinách nemluví.
- že dnes má naše mládež velkou možnost oslovovat a zvat na cestu víry mladé lidi na školách a ve spolupráci s americkými křesťany využívat i zájem o angličtinu na English campech ke svědectví o Bohu. I tímto způsobem mohou i oni sami víc poznávat Boha, růst k duchovní zralosti a zapojovat se do aktivní služby v církvi.
- že máme možnosti misijně pracovat v domácím prostředí i v cizině. Od roku 2002 organizujeme kurzy Alfa, které jsou určeny široké veřejnosti. Zde jsou účastníci seznamováni se základy křesťanské víry a jsou vedeni k poznání Boha. Od roku 2004 také můžeme podporovat práci v křesťanském dětském domově na Ukrajině.
- za školu NOE - od roku 2011 jsme zřizovateli křesťanské základní školy a mateřské školy NOE, která je jedinou křesťanskou školou mezi ostatními 250 základními školami v Pardubickém kraji. I zde můžeme učit děti o Bohu.
- že máme mezi sebou i ty, kteří se věnují diakonské práci a navštěvují nemocné a staré bratry a sestry. Kromě diakonské práce jednotlivců při sboru pracuje také spolek Elim, který svou pozornost věnuje hlavně seniorům. Pořádá programy zaměřené na poznávání cizích zemí (videa, besedy s cestovateli). Elim také provozuje pronajatou kavárnu a knihkupectví v Arše. Pořádá výstavy (obrazy, betlémy, ...) i koncerty. V Arše hostovala řada uměleckých souborů, orchestrů z domova i zahraničí. Sbor také od r.1999 úzce spolupracuje s Komorním smyčcovým orchestrem BONA NOTA.

Jako společenství věříme, že jsme součástí velké Boží rodiny a je Boží vůlí, abychom projevovali zájem jedni o druhé nejen v našem společenství, ale i napříč národy. Snažíme se očekávat a modlit se za vyslání nových služebníků a nová místa pro službu, pomáhat finanční i praktickou pomocí a aktivně sledovat dění ve světě, modlit se za potřebné a pronásledované.

V NEDĚLI PŘI OSLAVĚ 20 LET SBOROVÉHO DOMU ARCHA br. Vopelák řekl:

„Když se před 20 ti lety slavnostně otevírala Archa, stál jsem zde plný dojetí, a ještě mlád. Bylo mi sedmdesát. Tehdy jsem měl neskutečnou radost a s velkým zápallem jsem vyprávěl o trnité cestě, která nás dovedla k Arše. Záměrně neříkám, že nás ta cesta dovedla k cíli. Protože Archa nebyla naším cílem. Pán Bůh nám Archu svěřil, abychom ji spravovali podle Ježíšova příkazu. ...

.... Ježíš ho řekl den po svém královském vjezdu do Jeruzaléma. Vstoupil do chrámu, zpřevracel stoly směnárníků a vyhnal prodavače obětních zvířat a řekl: Je psáno:

„Můj dům bude zván domem modlitby“ (Mt 21, 13). Očištěnému chrámu dal Ježíš jméno, čímž zároveň stanovil jeho úlohu: **Bude to dům modlitby, dům, v němž se setkáváme s Bohem, s jeho Slovem, v němž Boha hledáme a bez obětí chválíme. V němž se účastníme svátostí a podle proroka Izajáše, jsme obdařeni radostí.** Děkujeme Bohu za svěřenou Archu a modleme se, aby i naším přispěním byla stále **„domem modlitby“**.

pro SL připravila Dagmar Kalvachová-Pol.

A CO ZNAMENÁ ARCHA PRO NÁS OSTATNÍ BRATRY A SESTRY?

Prostřednictvím e-mailu jsem položila 30 členům sboru 3 otázky, týkající se Archy.

Odpověď poslali většinou bratři a sestry starší 50 let, z mladších jen 2 sestry ve věku cca 30 let a dva bratři okolo 40 let. Je zřejmé, že nezáleží na věku dotázaných, a přesto, že se vrátilo jen 12 odpovědí, většina považuje archu za ******** vše naleznete v následujícím textu:

1. Jak dlouho jsi součástí Archy?

Většina těch, kteří odpověděli, jsou součástí Archy stejně dlouho jako Archa sama, tedy 20 let. Většina z nich přesídlila z Pernštýnské ulice, ostatní přišli z jiného křesťanského společenství nebo sboru CB 8 let a 13 let. Jen 1 odpověď přišla od nového člena – 8 let.

2. Stručně napiš, co pro Tebe Archa znamená?

- Boží rodina, místo setkávání s Bohem, s Božím slovem, místo povzbuzení, ztišení, přemýšlení i místo radosti a aktivity, ale i zápasů víry, místo naděje, místo Boží přítomnosti.
- Víím, že někam patřím, jsem součástí spolehlivého společenství. Učím se seznamovat s Biblí, s životem, slovem Ježíše Krista. Poznávám to na svém životě.
- Místo setkávání se s dalšími křesťany, místo, kde je ještě hodně místa pro nové lidi.
- Různost, růst, domov, opravdové přátelství, teplo, lásku, jistotu, stálost. Ovšem i nějaké negace tam jsou. Ale jsem ráda, že mně Bůh vede i v tomto.
- Duchovní život, společenství, Boží slovo v praxi.
- Našli jsme zde duchovní domov, pomoc, útěchu a duchovní zrání. Skvělé přátele a mnoho krásných zážitků ze sborových dovolených.
- Je to můj druhý domov, moje druhá rodina.
- Společenství hříšníků, kteří se radují, protože našli Toho, který uděluje milost.
- Znamená pro mě povzbuzení a setkávání se s lidmi, se kterými se můžu sdílet a navzájem se povzbuzovat, modlit se.

- Archa pro mě není dům, ale druhý domov. Domov, kde je milující Otec a pestrá skupina sourozenců, které mám ráda. Tady spolu můžeme prožívat radost, ale i sdílet svá trápení. Je skvělé vědět, že v radosti i ve smutku člověk není a nebude sám - díky tomu, že nás spojuje láska Kristova.
- Duchovní rodinu, přátelství. Do CB Pardubice chodím většinu svého života, takže jsem zde toho prožil opravdu velmi mnoho, za co jsem vděčný.
- Církevní rodinu.

3. Kterým jedním slovem bys vyjádřil(a), jak vnímáš 20. výročí Archy?

IMMANUEL. Jistota. Vděčnost, Boží milost, požehnání a ochranu. Život. Bůh koná. Jsem nesmírně vděčná za celých 20 let a děkuji Bohu za každého, kdo se setkal s Ježíšem a našel svůj duchovní domov v Arše. Veliká vděčnost-3x. Radost. Ohlédnutí.

Dagmar Kalvachová-Pol.

100 let republiky v křesťanské škole NOE

Škola Noe se snaží vyučovat moderními a efektivními metodami, aby žáci byli do učení aktivně zapojeni, učili se skrze zážitky a činnosti. Proto se u příležitosti výročí 100 let republiky uskutečnil v Noe celoškolský projekt „První republika“.

Žáci i učitelé se přenesli do roku 1918. Do školy přišli v dobových oblecích nebo v barvách trikolory. Na úvod dne žáci, učitelé i rodiče přivítali ve školní jídelně pana prezidenta T. G. Masaryka – této role se ujal dědeček žáků školy Jirka Černík. Přednesl projev za nadšeného volání „Ať žije republika“. Poté byly pro žáky připraveny stanoviště, kde si mohli zatancovat swing, procvičit se v krasopise, zacvičit si s bratrem Tyršem či ochutnat dobroty v prvorepublikové kavárně a mnoho dalšího. Na přípravě akce se podíleli jak učitelé, tak i samotní žáci a jejich rodiče.

Z oslavy 100 let republiky ve škole Noe byli návštěvníci i účastníci nadšeni. V křesťanské škole se ukazuje, že dělat věci kvalitně a společně je skvělým svědectvím o Bohu. Je dobré, že škola Noe může být světlem pro své město.

Markéta Chmelová, zástupkyně ředitelky školy

ROZHOVOR S JIRKOU ČERNÍKEM, PŘEDSTAVITELEM T. G. MASARYKA

Na školním projektu 100 let republiky jsi ztvárnil postavu prvního prezidenta T. G. Masaryka. Působil jsi věrohodně. Jak ses na roli připravoval?

Před výročím 100 let Československa vycházela v tisku spousta článků a hodně jich bylo věnováno Masarykovi. Většinu z nich jsem si přečetl ještě dříve, než jsem byl osloven, abych v NOE vystoupil jako Masaryk. Jako součást přípravy jsem si je vyvolal v paměti a také jsem si vzpomněl na pár zasutých informací z knihy Karla Čapka Hovory s TGM. A konečně třetím zdrojem inspirace byl Masarykův projev v senátu. Důležitá byla i věcná příprava. Déle než týden jsem se neholil, abych si pak mohl zastříhnout bardku do té podoby, jak ji nosil Masaryk. Pak už stačilo vyhrabat skřípec, obléci půjčený kabát a klobouk a cítil jsem se jako TGM.

Ve školní jídelně jsi přednesl projev inspirovaný skutečnou řečí našeho prvního prezidenta. Myslíš, že je v něm stále něco aktuálního pro dnešní dobu?

Já si myslím, že ten projev je i dnes plně aktuální v těch částech, kde nemluví o národnostním útlaku za Rakouska – Uherska, ale o obecných otázkách smyslu nevelkého demokratického státu v srdci Evropy. Výročí 100 let republiky je stejně vhodné k vážným úvahám o naší minulosti, blízké budoucnosti i žhavým otázkám dne, jako tomu bylo na počátku republiky. I v současné době bychom měli prokázat smysl naší existence. Prokázat svoji užitečnost, čím můžeme prospět nové, demokratické Evropě. A i pro dnešek bych zopakoval Masarykova slova: „Bez mravních, bez charakterních jedinců, bez zdravých rodin, bez věrného přátelství, bez loajálnosti k různým společenským organizacím, jejichž jsme členy, bez solidnosti ve vši naší činnosti nemůže býti silné republiky. Demokracie bez uznání mravní autority, autority zásad a povolanych osob, je nemožná.“

Jaká byla atmosféra během projektu 100 let republiky? Jak reagovali na „příjezd“ prezidenta Masaryka žáci a návštěvníci?

Byl jsem ve škole jen krátce, takže nemohu hodnotit celý průběh oslav. I tak ale mohu prohlásit, že to, co jsem na vlastní oči viděl, mne nadchlo. Tím, že se do projektu zapojily všechny děti i učitelky, mohly děti snáz pochopit, jak to asi před 100 lety vypadalo při obdobných akcích. A řekl bych, že si to všichni řádně užili, mne nevyjímaje.

Kdyby Masaryk přijel dnes, co by ho asi – podle Tebe – potěšilo a co zklamalo? Jak by vnímal naši republiku či společnost po 100 letech?

Obávám se, že celková politická situace v zemi by ho zklamala. Hlavně by byl zklamán z výrazného rozdělení společnosti, z hrubosti v politickém i mezilidském jednání. Na druhou stranu jsem přesvědčen, že by byl potěšen naším ukotvením v Evropské unii a v NATO. A jistě by ho potěšilo i to, že jeho myšlenky si stále připomínáme a nepovažujeme je za cosi, co nám už dnes nemá co říci.

Děkujeme za rozhovor.
rozhovor připravila Markéta Chmelová

Historie Církve bratrské v Pardubicích

JAK TO BYLO NA POČÁTKU (1915 - cca 1960)

V letošním roce 2018 si v naší společnosti připomínáme velice významné historické události, které končí v letopočtu osmičkou a které významně ovlivnily naši národní historii.

My, jako společenství Církve bratrské (dříve Jednoty českokobratrské a ještě dříve Svobodné reformované církve) v Pardubicích, si můžeme k těmto významným letopočtům s osmičkou přidat dva další, které sice nebyly tak významné pro náš národ (k jeho škodě), ale byly velice významné pro nás pardubické, chrudimské a kvasínské. Byl to jednak **31.prosinec roku 1988**, kdy jsme existovali poslední den jako stanice některého jiného sboru, v tomto posledním případě litomyšlského. Od 1.ledna 1989 se Pardubice staly samostatným sborem v rámci Církve bratrské a začali jsme tak psát vlastní sborovou historii. Je to symbolické, že titíž soudruzi z KNV v Hradci Králové (nebo jim velmi podobní), kteří se v roce 1962 rozhodli, že uvězněním kazatele a několika bratří zlikvidují v Pardubicích Jednotu českokobratrskou, museli ustavením samostatného pardubického sboru nakonec uznat, že udělali někde chybu – lépe řečeno, že se hluboce mýlili. A tak svůj hluboký omyl, necelý rok před svým definitivním koncem (!!) alespoň z malé částky napravili. Jako velice pravdivá se zde ukazují slova ze Žalmu 2, 2-4: „...**vládcové se spolu umlouvají proti Hospodinu a pomazanému jeho ... Ale ten, jenž trůní v nebesích, se směje, Panovníkové jsou k smíchu.**“

A tak za necelých 10 let po 1.lednu 1989, v **listopadu 1998** jsme slavnostně a hlavně s velkou vděčností našemu Pánu otevírali novou Archu v Polabinách.

Využijme těchto slavných výročí a podívejme se na úplný začátek práce naší církve v Pardubicích. Ono to totiž vypadá, že by i ten jen tušený letopočtový začátek mohl mít na konci také osmičku – mohl to být klidně rok 1908. Nemáme na to sice žádný „úřední“ doklad, ale vše tomu nasvědčuje. Při svém historickém putování budeme vycházet z písemných vzpomínek bratra Františka Žaloudka (dědeček s. Jany Růžickové), bratra Pavla Špačka (tatínek sestry Rut Hláskové) a bratra Jana Huška (bývalý člen našeho obcenství).

Bratr Žaloudek ve svých vzpomínkách píše, že někdy kolem roku 1910 se pro neshody s farářem Havelkou oddělila z pardubického evangelického sboru skupina bratří a sester, kteří se začali scházet samostatně a to v rodině Laksarových v Pernerově ulici č.p. 441. Díky křesťanským tiskovinám, které přinášeli do Pardubic kolportéři, dozvěděla se tato skupinka o kazateli Adolfu Adlofovi ze sboru Svobodné reformované církve v Praze a milého bratra kazatele pozvali ke službě i do Pardubic. Cituji br. Žaloudka: *Asi od roku 1912 do roku 1916 jezdil občas kazatel Adlof do Pardubic k rodině Laksarových, kde se scházivalo kolem 20 duší ke slyšení slova Božího. Jelikož zde ale kazatel Adlof neměl žádného člena své církve, dostal od úřadů zákaz jezdit do Pardubic kázat. Domluvil se tedy s bratrem Františkem Havránkem (původně metodista), který se pak stal prvním členem Svobodné reformované církve v Pardubicích.*

Na tento historicky důležitý údaj už máme „úřední doklad“. Sestra Grulichová z Prahy ochotně zapátrala v „Knize členské sboru pražského“, Svobodné ref. církve v Praze 1 v Soukenické ulici a poslala nám kopie několika stránek z této knihy členů. Z nich lze vyčíst, že František Havránek z Pardubic, Komenského ulice č.p. 115 a Lidmila Vondrářská z Pardubic byli dne **14.11.1915** přijati za členy pražského sboru a tím zároveň vznikla v Pardubicích stanice tohoto sboru. Toto datum je tedy **počátkem naší církve**

v Pardubicích. Po smrti Laksarových se shromáždění přesunulo právě do domku Havránkových v Komenského ulici v Pardubičkách. I sem ještě kazatel Adlof několikrát přijel posloužit.

Dále cituji ze vzpomínek bratra Pavla Špačka: *Když jsem byl v roce 1921 - 1922 v presenční vojenské službě v Pardubicích (u jezdeckého pluku č.8, cyklistické eskadrony), chodíval jsem do shromáždění v rodině Havránkových, kteří bydleli v domku č.p.115 v Komenského ulici v Pardubičkách. Seznámil jsem se tehdy s Vlastimilem, synem Havránkových, s nímž jsem se později sešel i ve sboru v Kutné Hoře. Zde se Vlastík zaučoval v obchodě u věřící rodiny Mikuleckých a s nimi také chodil do shromáždění, členem církve ale nebyl. Do shromáždění u Havránkových v Pardubicích jsem chodíval velice rád. Kterí bratři tam tehdy sloužili, si už ale nepamatuji. Vím jen, že Pardubice patřily v té době do pražského sboru v Praze I, Soukenická. Když se dcera Rut (už Hlásková) přestěhovala s manželem do Pardubic, vždy jsem při návštěvě u nich navštívil také Vlastíka Havrána v Pardubičkách. Vlastík zemřel v lednu 1983.*

Jak šla historie dál, to volně interpretuji opět ze vzpomínek bratra Žaloudka a Jana Huška. Důležitým předělem v historii pardubického obecenství byl rok 1921, kdy se do Pardubic přestěhoval bratr František Hejzlar (dědeček bratra Jana Huška) s rodinou. Stejně důležitý byl i následující rok 1922, kdy přešla pardubická stanice pod sbor v Hradci Králové (tehdy již sbor Jednoty českobratrské). Tam jsme patřili až do roku 1951 (nová vládní „systemizace sborů Jednoty českobratrské“).

Bratr František Hejzlar s rodinou (manželka a 8 dětí) se přistěhoval do Pardubic z Dobrušky a kromě toho, že byl bratr kolportérem České biblické práce JČ v Kutné Hoře, byl také horlivým zvěstovatelem Božího slova. Nevynechal jedinou příležitost k tomu, aby mohl lidem svědčit a vést je k Pánu Ježíši. Bratr Jan Hušek charakterizuje svého dědečka takto: *Dědeček Hejzlar měl opravdu misijní obdarování a tato jeho služba nesla své ovoce. Nebyl však obdařen sborotvorností a ekumenickým smýšlením – byl silně kritický k jiným denominacím.*

Bratr Hušek ještě vzpomíná na poslední roky života bratra Hejzlara, které trávil v Praze, v rodině své dcery. *Dědeček se dlouze modlíval, vždy na kolenou a nahlas. Měl do konce života výbornou paměť, a tak se u Pána přimlouval nejen za svoji velikou rodinu, ale i za další duše, kterým sloužil, a vždy také za pardubické shromáždění.*

Hejzlarovi bydleli nejprve v Nerudově ulici, později Na Skřivánku v ulici K Višňovce a bratr se stal vlastně nejmenovaným laickým kazatelem pardubické stanice. Shromáždění se konala nejprve v pronajatých třídách různých pardubických škol. Bylo v Průmyslové škole (dnešní elektro?), později v Dívčí škole (na dnešním Komenského náměstí) a poté ještě v Obchodní škole (u starého nádraží). Kazatelem v hradeckém sboru byl v té době bratr Jan Černý, který dojížděl do Pardubic jednou měsíčně, jinak sloužil bratr Hejzlar nebo někdo z hostů. Shromáždění se konala v neděli dopoledne i odpoledne a ve čtvrtek navečer byla biblická hodina. V neděli bývalo ve shromáždění kolem 30 posluchačů, ve čtvrtek asi 10. Když se přestěhovali Hejzlarovi na Višňovku, konalo se shromáždění u nich v bytě. Bratr Žaloudek se zmiňuje i o tom, že se několikrát konala v Pardubicích evangelizační shromáždění v sále hotelu Veselka s účastí až 300 posluchačů! Sloužili při tom kazatelé Černý, Porter, Fajfr a další. Bližší časové údaje o četnosti evangelizací nemáme, ale třeba sestra Koubová ve svých vzpomínkách zmiňuje evangelizaci v roce 1950 (asi na dlouhou dobu poslední).

Za války, zvláště po roce 1942, se musela všechna shromáždění hlásit a to znamenalo, že v bytě u Hejzlarů už to být nemohlo. Po jednání bratra Hejzlara a Žaloudka na tehdy německém hejtmanství, bylo nám povoleno scházet se u baptistů a od roku 1944 v dílně u Žaloudků v Hronovické ulici č.p. 437. Povolení ke shromáždění u Žaloudků vydal po válce také ONV (Okresní národní výbor), takže se tam bratři a sestry scházeli až do roku 1960.

Od roku 1951 byly Pardubice přiřčeny ke sboru JČ v Litomyšli, kde byl kazatelem od roku 1947 Alexandr Havránek. Jedna zajímavost: jeho kazatelská služba byla přerušena vojenským povolávacím rozkazem k praporu PTP, se kterým stavěl br. Havránek pardubické letiště a spolu s ním i kazatelé Medek a Kvasnička.

Ještě jedna vzpomínka bratra Huška: *Z doby komunismu zanechal po sobě br. Hejzlar svazeček sedmi svých kázání ze začátku roku 1951, která musela být potvrzena kazatelem sboru a uložena po dobu 3 let pro případnou kontrolu úřadu. To dokresluje léta dohledu komunistického státu nad církvemi v době tzv. „náboženské svobody“, zaručené tehdejší Ústavou ČSR.*

Zhruba v roce 1954 se bratr Hejzlar s manželkou stěhuje ke své dceři do Prahy a počet členů církve v Pardubicích se značně snížil (úmrtí, stěhování), takže v té době je zde pouze 10 členů a 5 dětí. Ale po roce 1955 se situace, díky Bohu, začíná velice rychle měnit, přicházejí mladé rodiny s dětmi, přibývá nových členů a prostory u Žaloudků už ke scházení nevyhovují. V té době (asi rok 1957) přichází nabídka od Českobratrské církve evangelické na odkoupení domu v Sakařově ulici (vedle bývalé pošty), kde měla do té doby své shromáždění Snaha (misijní skupina při ČCE). Dům si přijel prohlédnout předseda Rady br. kazatel Beneš s tím, že se v Praze rozhodnou, jak celou záležitost řešit. Evangelíci chtěli totiž prodat dům nikoli církvi, ale soukromé osobě (asi tušili, že by převod na církev neschválily úřady). Po projednání v Radě se od záměru odstoupilo.

Pro zajímavost výčet pardubických rodin a jednotlivců, kteří v roce 1958 tvořily základ pozdějšího nového sboru. Byli to: Žaloudkovi, Markovi, Kalvachovi, Koubovi, Koneční, Kolmanovi, Chráskovi, Hláskovi, Huškovi, Truncovi, Mašková, Kabeláč, Pavel Kamp a v té době asi 10 dětí.

V roce 1960 se shromáždění stěhuje od Žaloudků do Havlíčkovy ulice ke Kalvachovým do sklepní místnosti. To už ale začala další významná kapitola historie pardubického společenství, která je popsána v článcích „50 let od pardubických událostí“, které byly vytištěny ve SL v roce 2012.

KAZATELÉ SLOUŽÍCÍ NA STANICI A POZDĚJI NA SBORU V PARDUBICÍCH

(V CHRUDIMI A KVASÍNĚ) - DOPLNĚNÍ ČLÁNKU „HISTORIE SLUŽBY SLOVEM“ Z ÚNORA t.r.

Alois Adlof	1912 – 1921 kazatel pražského sboru v Praze 1, Soukenické
Jan Černý	1921 – 1946, kazatel královéhradeckého sboru
Josef Andrš	1946 – 1950, kazatel v Hradci Králové, vypomáhal v Pardubicích pravděpodobně i v době vojenské služby kazatele Havránka
Alexandr Havránek	1951– 1956 kazatel litomyšlského sboru
Jaroslav Polanský	1957 - 1962 kazatel litomyšlského sboru
Karel Sita	kazatel hradeckého sboru a v letech 1962 – 1966 administrátor našeho sboru
Jaroslav Kučera	1966 – 1976 kazatel litomyšlského sboru
Jan Uhlíř	1976 – 1989 kazatel litomyšlského sboru, 1989 – říjen 1990 první kazatel sboru v Pardubicích a

Tomáš Holubec

administrátor v Litomyšli,
říjen 1990–říjen 1993 administrátor v Pardubicích
říjen 1990 – 1993 kazatel (bez ordinace) v pardubickém sboru
(rok civilní služba), od 10.10.1993 (ordinace)
do konce roku 2000 kazatel a správce sboru v Pardubicích

Pavel Javornický

kazatel náhodského sboru a
2001 – 2002 administrátor v Pardubicích

Samuel Jindra

2002 – 2013 kazatel, správce sboru v Pardubicích

Petr Geldner

2004 – 2006 kazatel se zaměřením na službu mládeži v Pardubicích

Martin Tabačan

2008 – 2013 druhý kazatel našeho sboru,
2013 – dosud správce sboru

Do tohoto výčtu bych si dovolil zařadit i bratry „nekazatele“, kteří se ale významně podíleli na Boží práci v Pardubicích, v Chrudimi a v Kvasíně, a to nejen službou slovem a ne v době lehké:

František Hejzlar

kolportér České biblické práce v Kutné Hoře
v letech 1921 – 1954 vedoucí duchovní práce v Pardubicích
1964 – 1988 vedoucí duchovní práce v Pardubicích
(od roku 1968 samostatné stanici litomyšlského sboru)

Pavel Kamp

v Pardubicích dále
v Chrudimi
v Kvasíně

**František Žaloudek a Karel Kalvach,
Ladislav Špaček, Adolf Lukáš, Ferdinand Drahokoupil,
František Kučera, Jaroslav Kučera, Arnošt Šenkýř.**

litomyšlský kazatel
Alexandr Havránek

litomyšlský kazatel
Jaroslav Polanský

královéhradecký kazatel
Karel Sita

vedoucí duchovní práce
v Pardubicích (60. – 80. léta)
Pavel Kamp

litomyšlský kazatel
Jaroslav Kučera

litomyšlský kazatel
Jan Uhlíř

pardubický kazatel
Tomáš Holubec

Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží ... následujte je ve víře! Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i na věky. Žd 13, 7

HISTORIE SLUŽBY VEDENÍ MLÁDEŽE A DĚTÍ

Historii setkávání mládeže v našem společenství (ChrPa+K) započnu rokem 1958 (opět osmička!), i když vím, že třeba mládež v Kvasíně se scházela už ve čtyřicátých a padesátých letech. Rok 1958 byl pro budoucí mládež našeho společenství důležitý ze dvou důvodů. V Chrudimi v té době dorůstalo do mládežnického věku několik tehdy ještě dětí, ale kazatel Jaroslav Polanský se jim začal systematicky věnovat. Druhý důležitý moment se týká Pardubic, kam právě v roce 1958 nastoupil do zaměstnání v Semtíně (VCHZ Pardubice) čerstvě dostudovavší ing. Pavel Kamp. Jak píše Pavel ve svých vzpomínkách, do Pardubic se mu z Prahy vůbec nechtělo. Tak, jak to tehdy bývalo pravidlem, dostal na konci studia umístěnku do VCHZ a musel tam prostě na 3 roky nastoupit. Stejnou cestou, ale do jiných národních podniků přišli v té době do Pardubic i bratři Jan Hušek a Jan Hlásek, které později následovaly i jejich manželky. (Ještě že jsme ten průmysl v Pardubicích měli). Pavel tedy nastoupil, ale trvalé bydliště si ponechal v pražské Diakonii, kde při studiích bydlel a doufal, že se tam co nejdříve vrátí. Boží plány s Pavlem ale byly jiné. V Pardubicích Pavla mile překvapilo srdečné a vstřícné obcenství bratří a sester i to, že skoro ve stejné době přišlo několik dalších mladých rodin s dětmi, které začali dorůstat do dorosteneckého a mládežnického věku. A co teprve, když poznal chrudimské obcenství a místní „potěr“ a v neposlední řadě v Pardubicích i svoji nastávající manželku Blanku. To už se mu do Prahy vůbec nechtělo. Navíc v Pardubicích se začal scházet malý smíšený sbor v rodině dirigenta, bratra Roberta Chrásky, bratr Samuel Kolman dal dohromady mužský sbor a bratr kazatel Polanský, jak bylo jeho dobrým zvykem, zapojil Pavla do všech možných služeb s výhledem právě na mládež s celosborovou působností.

Tento delší úvod, týkající se osoby Pavla Kampa jsem zvolil proto, že právě on (kromě doby strávené v komunistickém vězení) stál do roku 1968 jako vedoucí mládeže. A po roce 1968 vlastně také, až do roku 1989, to už jako vedoucí duchovní práce v Pardubicích – samostatné to stanici litomyšlského sboru. V této funkci vychovával další vedoucí mládeže a bděl nad nimi i nad všemi mládežníky s velkou bratrskou láskou.

Ale zpět k těm počátkům. Máme k dispozici několik listů z Kroniky Písmáků, kterou založil právě Pavel u příležitosti vzniku této skupinky mládeže v Pardubicích. Byla to tehdy skupinka ekumenická, kde se scházeli mládežníci z naší církve, od baptistů, evangelíků a někteří v té době ještě „nezařazení“. Cituji z úvodního zápisu této kroniky ze dne 12.12.1960:

„Je půl sedmé večer, chladný zimní měsíc, příjemně vytopená místnost v Havlíčkově ulici, kde se schází ke shromáždění naše církev. Dnes se zde má sejít nová mládež. Přijde někdo? To je nechtěná a trochu nevěřící otázka těch, kteří schůzku svolali. Málo věříme, ale Pán může mnohé učinit. On jistě slyší naše modlitby. A přišli!! Sešlo se nás 9. Devět mladých lidí, které zde shromáždil náš Pán. Díky Pane.“

Pro zajímavost uvádím jména některých průkopníků nové mládeže v Pardubicích. Anuš Našincová (později Drahekoupilová), Eliška Hojná (Macková z HK), Lydie Chrásková (Kučerová), Blanka Havrdová (Kampová), Věra Marková a Dád'a Holická od baptistů a další 3, k nimž se později přidali i Fanda Marek, někteří mládežníci z Chrudimi a další. V únoru 1961 je v kronice podepsáno při jedné ze schůzek Písmáků 16 mládežníků a setkání se konají už v modlitebně BJB (baptisté) ve Sladkovského ulici.

Po prázdninách 1961 se začíná scházet větší skupina mládeže ChrPa (kam patří i Kvasín) a setkává se více i celosborová mládež. Zvláště v době věznění bratří z Pardubic se

schází mládež hlavně v Litomyšli a České Třebové. Setkání obětavě organizuje bratr Pavel Černý z V. Mýta, který také vede zpěv mládeže. ChrPa si volí starostu a místostarostu (VL a Petr Kalvach) a z té doby jsou nezapomenutelné velikonoční výlety do přírody (Žumberk, Chrast). Filmy, které se dochovaly z těchto mládežnických akcí, byly označeny jako „dětem a staršovstvu nepřístupné“. Hodně času věnoval mládeži po svém nástupu na sbor (1966) tehdejší kazatel Jaroslav Kučera. Po roce 1972 se ujímá vedení mládeže František Marek, opět pod patronací a bratrským dohledem Pavla Kampa. V roce 1977 odchází František do Klatov, kde se stává kazatelem místního sboru. Do Pardubic přicházejí další mladí bratři - Evald Rucký a Daniel Kvasnička, oba i s domácím Jiřím Koubou se zapojují do studia teologie při Radě CB a stávají se postupně také vedoucími mládeže. Bylo to tehdy vždy jen na kratší dobu, protože jednotlivě odcházejí také do kazatelské služby v jiných sborech, či denominacích. Ale je zde už připravován další služebník do vedení mládeže a to Martin Hambálek, který se ujímá mládeže po roce 1983 a přivádí ji už do reality samostatného pardubického sboru, do kterého přichází mladý kazatel Tomáš Holubec (1989). I on se spolu s Martinem věnuje službě mladé generaci. A Pán už v té době v Chrudimi připravuje dalšího bratra, jako vedoucího mládeže. Je to Petr Geldner, který se stává novým „šéfem“ mládeže od roku 1993 a postupně formuje velkou skupinu mládežníků, která se od roku 1998 schází již v Arše v počtu okolo 40 mladých lidí! Petr byl zároveň pověřen na určitou dobu i vedením východočeské mládeže, takže rozsah jeho služby byl veliký a požehnaný. Po roce 2000 vypomáhá Petrovi také Mark Krupa a Jana Hekalová, která se věnuje dívčí části mládeže.

V roce 2006 odcházejí Geldnerovi do kazatelské služby do sboru v Poděbradech a vedení mládeže přebírá na čas Honza Kalenský spolu s Vládinem Zbytkem a Janou Hekalovou a na ně navazuje Tomáš Jeníček se Zdenou Svobodovou (Zbytkovou). Po příchodu Tabačanových do Pardubic (v roce 2008) se Martin jako náš druhý kazatel věnuje hlavně mládeži. Po jeho jmenování prvním kazatelem sboru nastává období, kdy v čele mládeže stojí tým z řad mládežníků s častější obměnou svého složení. Tento stav trvá vlastně dodnes.

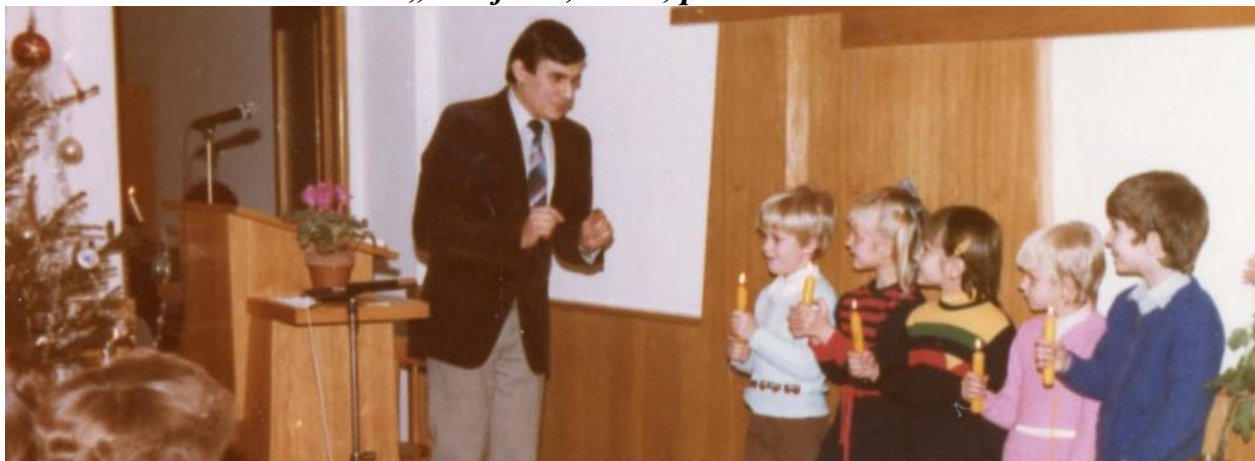
Duchovní služba dětem v besídkovém a dorosteneckém věku je asi nejkrásnější a svým způsobem i nejdůležitější službou pro duchovní růst a ukotvení malého dítěte v Boží náruči.

V Pardubicích je začátek práce s dětmi datován námi pamětníky do roku 1956. V té době se pardubickým dětem (Jiří Kouba, Fanda Marek, Lydie a Pavlína Chráskovy, Ester Kolmanová) věnoval bratr Karel Kalvach. Po roce 1958, se k této službě přidal i bratr Jan Hušek, protože dětí začalo v našem obcenství přibývat. Uvězněním bratrů v roce 1962 ale tato práce neskončila, protože se jí obětavě ujala sestra Rut Hlásková, která v této tak potřebné službě vytrvala přes 20 let. Samozřejmě měla k vyučování dětí i obětavé pomocníky, kteří podle potřeby vypomáhali. Byla to občas sestra Koubová, Lydie Chrásková (Kučerová), která hlavně vedla děti ke zpěvu a její parketou byly také dětské vánoční slavnosti. Někdy vypomáhali i bratři Pavel Kučera, Zdenek Šenkýř, Pavel Kalvach, také Iva Truncová (Řežábková) a kratší dobu i Míla Štifterová (nežli odešli Štifterovi do Švýcarska). Další nejmenovaní se zapojovali zvláště při prázdninových společných pobytech dětí v přírodě (Františkov, Haberka, Řetová).

Nová kapitola ve službě dětem začíná působením Radka a Dáši Kalenských v roce 1984, kdy převzali štafetu od Rut Hláskové (nejprve Radek, později se přidala i Dáša). Byla

to nejen besídka, ale i dorost a od února 1999 i Awana, kde Radek s Dášou doplnění velkou skupinou spolupracovníků zanechali hlubokou stopu při duchovním vedení nové, nyní už vlastně druhé generace našeho společenství. Vypisovat zde jmenovitě spolupracovníky Kalenských je těžko splnitelný úkol, kde by to byly desítky jmen a určitě bych na někoho zapomněl. Takže tímto vyslovuji všem vám, kteří jste se zapojili do této tak potřebné služby velikou vděčnost za vaši obětavou práci s dětmi i s mládeží a za to, že jste na výzvu a otázku našeho Pána „Koho pošlu?“ odpověděli statečně a s vírou

„Zde jsem, Pane, pošli mne“.

br. Radek Kalemský a děti – vánoční slavnost 1985 v Perštýnské ul.

HISTORIE SLUŽBY ZPĚVEM V PARDUBICÍCH (A V DIASPOŘE)

Hudba a zpěv mají nezastupitelné místo ve shromáždění Božího lidu. V Bibli bychom našli mnoho veršů, které vyzývají k radostnému společnému zpěvu doprovázeného na různé hudební nástroje. A to vše se děje k oslavení a chválení našeho Pána.

Co já pamatuji, naše pardubická oblast (Pardubice, Chrudim, Kvasín a i Hradec Králové) byla, díky Bohu, obdařena vždy výbornými hudebníky a to se také projevovalo v našich shromážděních. A bylo to ještě dříve, nežli já pamatuji. Už bratr Žaloudek píše ve svých pamětech, že ve zhruba čtyřicátých letech minulého století, když se objevil mezi členy pardubického společenství šikovný a ochotný hudebník, tak už tehdy zpíval v Pardubicích malý vícehlasý sbor. Stejně to bylo i v Chrudimi, kde bratr Špaček doprovázející při shromáždění na harmonium vedl také chrudimské k vícehlasému zpěvu. A hradečtí zpěváci byli vyhlášení po celých východních Čechách a okolí svým výborným smíšeným sborem a souborem kytaristů a mandolinistů. Co ovšem pro mě bylo překvapením, to je vzpomínka sestry Němcové na Kvasín, zaznamenaná v naší sborové kronice. *„V roce 1933 jsme se přistěhovali do Hlíny, kde jsme bydleli ve škole (bratr Mojmír Němec zde přijal místo řídícího učitele). Do shromáždění jsme chodili do Kvasína, kde se nás scházelo v neděli asi 30. Ujala jsem se doprovodu zpěvu při shromáždění a začali jsme zkoušet i vícehlasý zpěv. Zpívala jsem já s manželem, br. Kučera s manželkou, Brožkovi, bratři Čmelík a Hromádka a Mařenka Hromádková. Vzpomínám, že jsme tehdy od strýce Samuela Němce dostali k naučení novou píseň – Mne zajmi, Pane můj. Zpívali jsme ji potom na Hodech lásky (dnes sborový den) v Hradci Králové a všechny přítomné jsme tou krásnou písní i naším zpěvem překvapili.“*

Opravdový boom ve službě zpěvem nastal v Pardubicích po roce 1956, tedy v době, kdy do Pardubic přišlo několik mladých rodin a většinou to byli výborní hudebníci a zpěváci. V téže době dorůstal do mládežnického věku i pardubicko – chrudimský potěr, a

když se tyto dvě skutečnosti skloubily, muselo se zde hudbě a zpěvu dařit. A opravdu se dařilo a Pán této službě zpěvem velice žehnal. Však také služba pardubického mužského sboru byla trnem v oku soudruhům z vedení kraje a byla to pro zatčené bratry přítěžující okolnost při soudním líčení. Souzení byli za to, že nezpívají budovatelské písně typu „Kupředu levá“, ale zpívají o Boží lásce a milosti, a dokonce v době nastupujícího socialismu tyto písně učí i děti a mládež! Uvádím několik slov z rozsudku nad bratřími: „...na schůzkách pěveckého kroužku obžalovaní zaváděli debaty, ve kterých otevřeně dávali najevo své nepřátelství k socialistickému zřízení. Podobné debaty zaváděli i při styku s účastníky náboženských shromáždění a to nejen v Pardubicích, ale i na dalších místech Vč kraje, využívající k tomu zájezdů svého pěveckého kroužku. Na těchto setkáních tvrdili, že u nás neexistuje náboženská svoboda, svoboda tisku a projevu, že dochází k pronásledování církve...“ a následuje další snůška nesmyslů.

Mužský sbor započal svoji činnost zhruba v roce 1958 pod vedením bratra Samuela Kolmana a zpívali v něm bratři Karel Kalvach, Jan Hušek, Jan Drahoukoupil, Jiří Macek (HK), Jan Hlášek, František Marek st., Pavel Kamp a postupně se přidávali další bratři. Jejich služba se nesoustředila jen na Pardubice a Chrudim, ale i na celou oblast východních Čech. Pod vedením bratra Roberta Chrásky začal zpívat také malý smíšený sbor, a mládež s postupně dorůstajícími nadanými hudebníky dala dokonce dohromady i zpívající skupinku mandolín – kytarovou. A především zpěv byl doménou mládeže zvané ChrPa, kam patřili i mládežníci z kvasínské stanice i Pravdík Svoboda z Chocně. Vzpomínám, že při jedné nedělní službě v Chrudimi, v době hluboké totality zpívala mládež oblíbený smíšený sbor „Jeť Pán světlo mé“. V jedné části písně se tam ve forte zpívá „byť se množily zhoubců hrozby, já se nebojím, byť zdvihla se i válka, na Něho já se spoléhám...“ Po shromáždění k nám přišla jedna sestra a napomínala nás, abychom nezpívali tak nahlas, že je to slyšet až venku. A jeden statečný mládežník ji hrdinným tenorem zazpíval v odpověď začátek jiné písně: „Ó, proč bychom se báli, když Bůh náš s námi je?“

Během krátké přestávky ve službě zpěvem v Pardubicích způsobené právě zatčením bratří z mužského sboru a bratra Chrásky, se mládež soustředila na celosborová shromáždění, kdy nás při setkávání v Litomyšli a České Třebové vedl ke zpěvu bratr Pavel Černý st. z Vysokého Mýta. Do zpěvu byli tehdy zapojeni mládežníci z celého litomyšlského sboru. Po návratu z vězení se bratr Hušek přestěhoval do Prahy a Kolmanovi postupně odešli do Holandska (po roce 1968), a tak mužský sbor na čas přerušil svoji činnost. Ale o to víc začal od roku 1963 sloužit obnovený smíšený sbor v čele s bratrem Robertem Chráskou, kterého později vystřídal Vladimír Lukáš, poté se vrátilo vedení do rodiny Chráskových a sbormistrem se stal Daniel Chráska. A v mládeži se cvičení zpěvu věnovala především Lydie Chrásková (Kučerová) a byl to nejen jednohlas, ale i vícehlasý zpěv, kvartet, dívčí trio a své místo měla i společná recitace s nezapomenutelným provedením básně Marie Rafajové „Chodci“. (Úvod: *Jdou - padesát, šedesát dlouhých roků a přece k cíli nedojdou ...*) A opět se sloužilo nejen na litomyšlském sboru, ale i jinde - na Valašsku, v Brně, Táboře, Husinci, Děčíně, Třinci, Opavě, v Praze na Smíchově atd. Kazatel Kučera, který se stal od roku 1966 správcem litomyšlského sboru, byl totiž neúnavným iniciátorem všech těchto zájezdů spojených se službou slovem, doplněnou zpěvem v různých formách a sestavách.

Po odchodu br. Kolmana jsme získali velkou hudební posilu v Jendovi Kostomlatském, který se ujal mužského sboru, jehož služba měla opět široký záběr - nejen doma, ale i za hranicemi litomyšlského sboru. Do zpěvu se tehdy obětavě zapojili i bratři

z jiných stanic našeho sboru, a tak nám bylo opravdu do zpěvu. Také v Chrudimi se později pod vedením Jendy Kostomlatského podařilo vytvořit výborný pěvecký sboreček, doplňovaný postupně mladou generací. Bylo to prostě období radostného a požehnaného zpěvu na všech místech sboru.

Další velká hudební osobnost v našem společenství, to byl Bohumír Toušek. On byl ovšem jiný level s celocírkevní působností, ale vždy nás vedl a povzbuzoval ke zpěvu a k muzice i v našich skromných podmínkách. Nezapomenutelným okamžikem pro nás bylo vystoupení celocírkevního mužského sboru právě pod vedením Bohumíra v Husinci, při slavnosti Památky Mistra Jana Husa v roce 1990, kdy si náš zpěv poslechl i sám prezident Václav Havel.

Rádi vzpomínáme také na povedené hudebně literární pásmo, které jsme s pěveckým sborem připravili k výročí J. A. Komenského a které bylo doplněno nádherným sólovým zpěvem bratra Stanislava Černého. Nebo pozdější zpívání s Bona Notou o Adventu na Katastrálním úřadu nebo v Arše. Jsou to všechno krásné vzpomínky.

Na přelomu století pomalu začal zájem o zpěv ve smíšeném a mužském sboru slábnout, takže tyto sbory ukončily postupně svoji činnost, čehož mnozí (zvláště starší členové sboru) dodnes litují. Pozornost se upřela k chválicím skupinkám, kterých se ujali bratři Jirka Čermák a Petr Kalvach jn. Složení skupinek se různě obměňovalo a obměňuje dle potřeby a dle možností hudebního a pěveckého potenciálu. Škoda, že se pomalu vytrácí také zpěv mládeže, protože není pro sbor lepšího pohledu vpřed, než na plný stupínek mladých lidí zpívajících radostně k oslavě Boží. Totéž platí i o zpěvu malých dětí.

Daniel Chráška postupně našel své místo v čele komorního orchestru Bona Nota, který je zase jiným způsobem oživením v našem společenství a příležitostí k zaplnění Archy mnohými návštěvníky při jejich koncertech. A někteří členové orchestru se stali doprovázejícími při bohoslužbě v Arše (+ varhany nebo klavír), v čemž jsme asi ojediněli v naší církvi. Důležité je ale to, že se v Arše stále radostně zpívá a že se písněmi, ať se skupinkou, nebo s varhanním či klavírním doprovodem, vzdává čest a chvála našemu Bohu.

Děkujeme br. Vladimírovi Lukášovi za zajímavé články z historie sboru.

Za co se modlíme?

A. Lidé

- Nemocní a potřební v našem sboru, Lidé, kteří nemají možnost být mezi námi

B. Archa

- *za Boží ochranu pro naše společenství, za odvahu k pokání a touhu po smíření*
- *za duchovní obnovu našeho společenství*
- *hledání nového správce a kazatele sboru, volby staršovstva v březnu 2019*

C. Škola NOE

- Jednání o nové budově školy NOE a Boží vedení
- Každou 1.středu v měsíci školního roku se můžeme zúčastnit pravidelného půstu, a od 16 hod modliteb a chval za školu NOE ve sborovně v přízemí školy.
- Každé poslední pondělí v měsíci od 18 hod modlitby za projekt nová budova NOE

D. Zahraniční misie

- Dětský domov Obnovlenje ve Ržiščevě
- Další pokračování práce Honzy a Jarky

Služby CB

Kázání v mp4 a textové podobě www.cb.cz/pardubice
Nahrávky biblických hodin v mp4 kancelář Archy

Knihovna (půjčování knih vždy po shromáždění)	Irena Hambálková	tel.	461 100 142
Kurzy Alfa	Martin Hambálek	tel.	774 319 418
Awana klub	Dagmar Kalenská	tel.	606 723 207
Práce s dorostem	Alois Blažek	tel.	778 770 680
Schůzky mládeže	M.Tabačan	tel.	774 134 301
Evergreeni	Marek Kalvach	tel.	736 466 891
Chválicí skupinka	Petr Kalvach ml.	tel.	777 043 356
Chválicí skupinka	Jiří Čermák	tel.	730 617 153
Kancelář sboru	Marie Kampová	tel.	731 143 403
Pracovník kanceláře, pokladník		tel.	732 157 375
Varhanní doprovod	Daniela Kampová	tel.	721 507 844

NOE - Křesťanská a základní škola a mateřská škola

FINANČNÍ DARY NA POTŘEBY ŠKOLY můžete posílat na účet školy:

Číslo účtu: **2200446559/2010 Fio banka, a.s.**

Konst. Symbol:

Variabilní symbol pro ZŠ: **99** a dále rodné číslo bez čísla za lomítkem

Variabilní symbol pro MŠ: **88** a dále rodné číslo bez čísla za lomítkem

Do poznámky uveďte Vaše číslo telefonu.

E L I M P a r d u b i c e

křesťanská společnost pro diakonii z.s.

Výbor pobočky: Vladimír Lukáš – předseda
Eva Widenská
Petr Kalvach ml.

Struktura činnosti.

Kavárna a knihkupectví - vedoucí Dagmar Kalvachová (Dubinská)

Seniorklub - vedoucí Vladimír Lukáš, zástupce - Petr Kalvach st.

Číslo účtu (pro vaše případné sponzorské dary). **3368788389/0800**

Pravidelná setkání

NEDĚLE	Modlitební chvíle Bohoslužba Bohoslužba	09:00 hod. 09:30 hod. 09:15 hod.	Archa, kavárna Archa, velký sál Kvasín
ČTVRTEK	Awana klub Studium Bible	17:00 hod. 18:30 hod.	Archa Kvasín, sudé týdny
PÁTEK	Dorost	16:30 hod.	Archa, klubovna
SOBOTA	Mládež	18:00 hod.	Archa, malý sál
NEDĚLE	Evergreeni	18:00 hod.	Archa, malý sál

Číslo účtu sboru CB Pardubice 2000380583 / 2010

Konstantní symbol 558

Variabilní symbol

Při úhradách používejte prosím jako variabilní symbol své rodné číslo datum narození (bez čísla za lomítkem), před které uvedete toto dvojčíslí podle druhu určení platby.

		VS
Dary	Dary, desátky	11
	dary různé (po předchozí dohodě)	12
	dary mládež	13
	dary alfa	14
	dary Ukrajina	15
	dary Awana klub	16
	dary pro potřebné	17
	Dary NOE – příprava a propagace stavby budovy NOE	18
	Dary NOE – příspěvky zřizovatele	19
CTS	vratná kauce CTS	2
Mládež	English Camp	3
	další akce mládeže (po předchozí dohodě)	31,32...
Sbor	Relax 50+	50
	Rodinný EC	51
	další akce sboru (po předchozí dohodě)	52,53...
Awana	Klub Awana	60
	tábor Awany	61

**Církev bratrská- Archa
Pardubice**
Lonkova 512
530 09 Pardubice

pardubice@cb.cz
www.cb.cz/pardubice

Kazatel

Martin Tabačan
tel. 774 134 301
tabycz@gmail.com

Vikář

Jan Macek
tel. 735 166 425
jan.macek@cb.cz

Starší sboru Pardubice

Radomír Kalenský
tel. 606 788 791
radomir.kalensky@tiscali.cz

Marek Kalvach
tel. 736 466 891
marek.kalvach@seznam.cz

Dagmar Kalvachová Pol.
tel. 736 658 176
dagmar.kalvachova@seznam.cz

Petr Kotas, místopředseda
tel. 602 309 227
f.trade@email.cz

Jakub Řehák
tel. 775 322 268
rehak.jakub@gmail.com

st. pověřen péčí o Kvasín:
Petr Kotas
tel. 602 309 227
f.trade@email.cz

Sborový list. Vychází jako občasník sboru Církve bratrské v Pardubicích.

Všechny připomínky, podněty a nápady či modlitební předměty adresujte prosím redakci Sborového listu.

Martin Tabačan tabycz@gmail.com

Dagmar Kalvachová-Polabinská dagmar.kalvachova@seznam.cz

Uzávěrka příštího čísla leden **2019**.

Náklady na vydání tohoto čísla činí asi 15 Kč.